

LBRIS

We know
books

Dan Boldea

PLAYLIST:

Gândurile unui actor

Casa Cărții de Știință

Cluj-Napoca, 2023

Cuprins:

Prefață, <i>de Anca Similar</i>	7
Cuvânt introductiv	9
Poveste de vară	11
Dumnezeu și-o mână de banane	15
O îmbrățișare în mijlocul Parisului	16
Gânduri despre teatru #1	21
Poezie tristă pentru o prietenă pierdută	22
Teatrul	24
Frica de moartea tatălui	26
Gânduri despre teatru #3	29
Poezie fără sens	30
Cel mai greu lucru: A nu renunța	31
Gânduri despre teatru #4	33
Poezie de agățat	34
Actor?	37
Cascadă	40
Împăcarea cu moartea	41
Gânduri despre teatru #5	44
Mama din umbră	46
Congelați	53
Sunt ca tata	54
Tata, prietenul meu	57
O călătorie pe o insulă	61
Versuri de melodie din pandemie	64
Plecarea de acasă și orașul urât mirositor	65
Fragmente dintr-un text dramatic	71

Carne arsă.....	73
Cât merit?.....	75
Eu sunt numărul.....	77
Frigiderul.....	79
Gânduri despre teatru #6	81
Un vis.....	82
Text dintr-un spectacol pe Zoom	85
Scenă absurdă dintre A și B	91
Gânduri despre teatru #7	94
Text dintr-o melodie.....	95
Fragment din trecut.....	97
13 pași de căcat.....	98
Sex și prăjituri dintr-un text pe Zoom	101
Proaspăt văruit.....	108
Intervenție dintr-un spectacol – <i>Bărbați și băieți</i>	109
O țară ne(poluată).....	111
O scenă dintr-un spectacol cu bărbați – <i>Mamă, bani, mamă.</i>	112
Întrebări stupide.....	115
Și cum e cu actorul?	116
Fragment dintr-un spectacol despre educația sexuală – <i>Dezbatere 1 la una</i>	120
Un ultim fragment dintr-un spectacol – <i>EU/UE sunt.</i>	123
Gânduri despre disciplină.....	127
Gânduri finale despre teatru #8.....	129
O ultimă melodie.....	131
O ultimă poezie	133
Un fel de final despre un final cu un final nefericit.....	134

Poveste de vară

Este începutul verii, mă plimb pe stradă și simt mirosul de liliac pe care mi-l absoarbe fiecare por. Mirosul ăsta îmi aduce aminte de copilărie, de curtea de atunci, în care m-am jucat zile întregi sub soare. Era o curte mare, cu multe flori, un leagăn și o masă cu scaune în colț. O masă la care nu stătea nimeni, niciodată, era mereu goală, parcă era o masă la care ne puteam așeza doar la evenimente mari, o masă la care nu stătea nimeni niciodată să se bucure de soare și de viață, să râdă sau să își împărtășească povestea. Locuiam într-un oraș micuț de lângă Târgu Mureș, un oraș cu vreo 15.000 de locuitori.

Țin minte că vara făceam baie în Mureș, îmi era frică să nu mă înec, deoarece unchii mei îmi povesteau despre copiii care au intrat și nu au mai ieșit niciodată din apă. De multe ori mă duceam singur, pe furiș, mă aruncam în apă și înotam repede, așa cum puteam, înapoi la mal. Îmi imaginam că sub apă există ceva creatură care te va trage în jos, într-o altă lume, într-o altă dimensiune din care nu te mai poți întoarce. Nu mi-era frică de moarte, îmi era frică de suferința părinților mei, de gândul că îi voi lăsa singuri, fără mine, și asta mă făcea să vreau să trăiesc.

Niciodată nu am fost la scăldat cu tatăl meu, era mereu ocupat, era mereu plecat. Din când în când mă duceam cu verișorii și cu unchii mei, de la ei am învățat să înot. Îmi petreceam majoritatea verilor pe malul Mureșului sau pe lângă liniile de tren care treceau prin spatele casei.

Locuiam lângă gară și mereu mă uitam la trenuri imaginându-mi că, atunci când voi fi mare, voi fi controlor de bilete, exact ca bunicul meu, voi călători și voi vedea lumea cu trenul. Stăteam pe peron și îmi plăcea să îi imit pe lucrătorii de acolo, să mă arunc printre linii, prefăcându-mă că schimb macazul.

La final de vară, înainte să începă școala, îmi plăcea mereu să îmi chem toți prietenii la mine în curte, le făceam concerte, mă costumam și inventam pe loc o piesă de teatru. Îmi plăcea să trăiesc ultima zi de vară ca într-un carnaval. Ultima zi de libertate, înainte de școală, ultima zi în care noi nu trebuia să fim noi. Ne deghizam, ne îmbrăcam în tot felul de animale, făceam foc în curte, găteam și dansam până la epuizare. Trăiam atunci zile de vară intense, eram eu și măștile mele, eu și prietenii mei, și mama, din când în când.

Mama mă ținea foarte mult în brațe, încerca mereu să-mi explice ce înseamnă binele și ce înseamnă răul, era oarecum prezentă mereu în viața mea. Îmi povestea întotdeauna lucruri din viața ei, îmi făcea cadouri și, atunci când eram rău, mă bătea cu o nua din liliacul din curte. Uram copacul acela, știam că el va deveni cel mai mare dușman al meu atunci când eu nu voi fi cuminte. Niciodată nu mă gândeam la mama ca la un dușman, niciodată nu o învinovățeam pe ea pentru bătaia primită, era mereu de vină copacul, blestematul ăla de liliac.

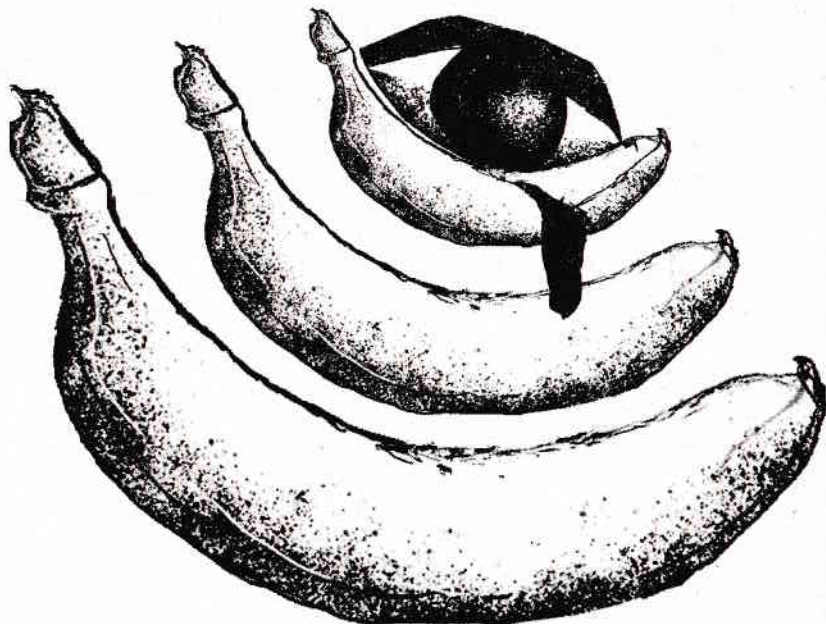
Pe tata îl vedeam foarte rar, când venea acasă și mă vedea deghizat în cine știe ce creatură, țin minte că mereu râdea, își punea mâinile în cap și pleca în camera lui. Venea foarte rar pe acasă, era mereu plecat cu lucrul. Am atât de puține amintiri cu tata și mama împreună, încât de multe ori mă întreb dacă ei au fost de atunci cu adevărat familia mea.

Acum, că am aproape 30 de ani, am început să-l caut pe tata, am început să vreau să-l cunosc cu adevărat. Parcă copilul din mine a ieșit la iveală fără să fie chemat și a urlat odată tare: *și tata unde e?*

Îmi aduc aminte că era o dimineață de octombrie în care m-am trezit brusc și mi-a venit în cap imaginea tatei. Știam că e tata, doar pentru că l-am recunoscut, dar simțeam că nu-l cunosc. Atunci mi-am dat seama că, oricât de mult ne-am deghiza, oricât de mult ne-am ascunde sub o mască sau alta, la un moment dat adevărul din fiecare dintre noi va refuza, va veni și ne va pune la masa din colțul curții, va veni sub forma unui copil care ne va întreba în oglindă: *cine ești tu?*

În momentul acela mi-am dat seama că tatăl meu nu a fost de fapt niciodată lângă mine atunci când am simțit nevoia să-l îmbrățișez, să vorbesc cu el, să fie fizic prezent. Tot atunci mi-am dat seama că bătaia cu nuiua din liliac era acțiunea mamei mele, nu liliacul era dușmanul meu atunci, ci mama. Parcă lucrurile au început să se schimbe în capul meu și am pornit pe un drum în care tot ce-mi doream era să ajung să-i cunosc pe creatorii mei. Pe mama o luam la întrebări zilnic, o întrebam tot ce-mi trecea prin cap ca să ajung să o înțeleg, să ajung să o cunosc exact așa cum este ea.

Pe tata îl simțeam distant și îmi era frică să-l întreb orice, așa că am așteptat până la 20 de ani când l-am luat cu mine într-o călătorie, în partea cealaltă de lume, în Mauritius. L-am luat de mână și l-am urcat cu mine în avion, i-am spus că vom pleca pe o insulă, doar noi doi, vom sta acolo două săptămâni și vom încerca să ne cunoaștem mai bine. În capul meu, era singurul mod în care eu și tata putem fi obligați de context să ne cunoaștem mai bine.

Dumnezeu și-o mână de banane

ce comic e totul când plângi
îmi place să râd atunci
mă gândesc la sex și la frișcă cu banane
tu te gândești la lipsa vieții de apoi și râd ca prostul de tine uitându-mă puțin în mine
mă sperie că nu credem niciunul în Dumnezeu
îmi place că facem sex gândindu-ne la frișcă și banane
cred că Dumnezeu are o fabrică de banane
cred că tu ai o fabrică de frișcă
tu și Dumnezeu sunteți iubiții mei
ce comic e totul atunci când facem sex și plângi
e și mai comic când plângem amândoi și vecinii noștri fac sex
noi suntem un fel de Dumnezeu, iar vecinii noștri sunt simpli muritori

O îmbrățișare în mijlocul Parisului

Prima mea călătorie singur, independent de vreo relație sau amici, a fost la Paris. Țin minte și acum ziua plecării, era în toamna lui 2015, mă îndreptam spre aeroport cu mult entuziasm și un rucsac în care îmi aruncasem câteva cărți, hainele și o cameră de filmat. Era o dimineață învelită-n ceață și care mirosea a toamnă târzie. Porneam spre capitala dragostei sau așa-numitul oraș al luminilor. De câteva zile nu mă mai gândeam decât la acest moment. Și uite că acum mă duceam la Paris să filmez, să citesc, să mă plimb și să scriu. Pe drumul spre aeroport încercam să îmi imaginez ce voi face odată ajuns acolo și aveam impresia că patru zile nu îmi vor ajunge pentru toate. În avion, însă, totul s-a calmat. Liniștea din jur m-a liniștit. Am adormit. Pot spune că dintr-odată m-am trezit la Paris.

Acasă, toți îl comparau cu Bucureștiul, însă, odată ajuns acolo, mi-am dat seama că nimic nu seamănă. Nimic în afară de *Arcul de Triumf*. Am tras prima gură de aer în centrul orașului, privind spre *Turnul Eiffel*, pregătit ca aventura să înceapă.

Nu știi de unde mi-a venit frica asta nebună că timpul va fi prea scurt pentru tot, dar, în prima zi în acest oraș al iubirii, am vizitat tot ce se putea. Am fost eficient. Mi-am început călătoria la *Louvre*, admirând *La Joconde*, a lui da Vinci, sau lumea Egiptului antic. Apoi m-am oprit la *Tour Eiffel*, a cărui întindere spre cer m-a fascinat prin simpla idee că o bucată de metal trezește în tine asemenea emoții. Mai apoi am ajuns la *Basilique du Sacré Cœur* și *Cathédrale Notre Dame de Paris*, care

nu m-au impresionat atât de tare, că am simțit nevoia de ceva mult mai extravagant, iar pașii mei au luat-o spre *Moulin Rouge* și bine cunoscuta zonă a sexului frumos. Plimbându-mă pe stradă, singurul lucru care îmi venea să-l fac era să dansez și să zâmbesc cu gura până la urechi. Nu știu, din cauza vitrinelor cu trupuri sumar îmbrăcate sau pentru că îmi aduceam aminte de *Red Light District* din Amsterdam. Într-un final, am ajuns în hotel și m-am pregătit pentru a doua zi, când mi-am propus să încep să filmez peisaje și să scriu pe la cafețele din centru.

Ziua de vineri a început într-o goană nebună după locuri potrivite pentru a filma peisaje ieșite din comun. Am început să filmez la *Louvre*, mai apoi pe *Champs-Élysées*, iar, într-un final, seara, m-am oprit la *Eiffel* să văd jocul de lumini. Eram fericit, filmasem locuri și oameni, scrisesem câteva idei pentru articolul pe care îl pregăteam despre Paris, totul era bine. Era o seară oarecare, călduroasă pentru o zi de noiembrie, așa că am decis să merg pe jos spre hotel. Mi-am început drumul pe lângă *Seine*, mergeam de-a lungul apei ca să pot admira orașul în toată splendoarea sa. Am trecut pe lângă podul îndrăgostiților, moment care m-a emoționat, iar mai apoi am urcat pe o străduță care mă ducea spre zona *Marais*, o zonă plină de energie și cunoscută precum un centru efervescent al Parisului. Mergând pe stradă, am hotărât să urc în metrou, totuși, pentru a ajunge la hotel, pentru că energia mea era aproape zero deja. Odată intrat în gura de metrou, am auzit parcă strigăte, dar nu le-am dat atenție și mi-am continuat drumul.

După ce am urcat în metrou, ușile s-au închis parcă cu greu și trenul a luat-o la fugă prin tunele. Mi-am pus căștile și aproape că am început să dansez, însă am observat pe chipurile oamenilor din jurul meu o oarecare panică, așa că am oprit muzica. Din difuzoare, o voce de bărbat anunța un dezastru și faptul că trenul nu va mai opri decât la ultima stație. Nu am înțeles exact ce se întâmplă, dar, când am coborât din metrou, era plin de poliție în jurul meu, toată lumea fugea

și auzeam numai sirenele ambulanțelor. Instinctiv, am intrat în primul restaurant, de frică, unde am văzut la televizorul din colț ceea ce avea să devină una dintre cele mai mari tragedii ale Franței. Atacuri teroriste, panică. În secunda următoare, am pus mâna pe telefon și am început să îmi sun părinții să le spun ce se întâmplă și că sunt bine, iar, mai apoi, m-am închis în hotel, de unde nu am mai ieșit până a doua zi. Toată noaptea am auzit sirenele și elicopterele ce survolau zona. Eram speriat. Mă gândeam că instinctul meu m-a salvat încă o dată. Puteam să mă plimb în continuare pe străzi, fără să știu că după următorul colț se murea. Am adormit cu greu și tot ce îmi doream era să se facă luni, să zbor acasă. Aș fi vrut să fiu închis într-o peșteră, iar tot ce se întâmpla afară să fie doar o umbră pe perete.

A doua zi, o liniște deplină se lăsase peste Paris. Orașul luminilor devenise, într-o clipă, orașul umbrelor și al terorii. Nu era nimeni pe drum. Doar lumânări la geamuri, care parcă mai încălzeau atmosfera aia cruntă. În următoarele două zile, am stat baricadat în hotel, singurele mele ieșiri fiind până la magazinul din față. Vorbeam la telefon cu ai mei din oră-n oră, să îi liniștesc și să fiu și eu cuprins de vocea lor, nicidecum de teroare.

După patruzeci și opt de ore în care am scris și am dormit, așteptând momentul plecării, mi-am făcut bagajul și am ieșit pe poarta hotelului. Mergeam pe stradă acompaniat de o frică apăsătoare, eram parcă pregătit să înfrunt o primejdie. Fugeam prin oraș pentru a ajunge cât mai repede la aeroport. Acolo m-aș fi simțit în siguranță, fiind plin de armată. Și, totuși, mai aveam un hop. Conducerea aeroportului a anunțat că aceia care au zborurile dimineața sunt rugați să își caute cazare pentru că aeroportul se va închide peste noapte. Era aproape miezul nopții, frig și rămăsesem doar eu și o irlandeză. Nu știam ce să fac, eram în mijlocul câmpului, cu o fată care plângea și duhnea a alcool. Am întrebat-o dacă știe vreun hotel prin zonă. Și-a ridicat privirea și mi-a răspuns că nu mă poate auzi, pentru că ea a fost *acolo*. *Acolo* era

sala de spectacole *Le Bataclan*. Am cuprins-o în brațe și am început să o luăm la pas spre *Beauvais*, orașul cel mai apropiat de aeroport. În primul hotel, ne-am întins în pat și am început să povestim despre cum s-a petrecut totul. Îmi spunea că prietenul ei era acolo, iar acum nu poate da de el, așa încât pleacă dimineață cu avionul acasă, la părinții ei, să aștepte o veste de la el. Nu pot descrie disperarea din glasul ei. După câteva minute, a adormit. Eu, în schimb, am adormit greu și m-am tot trezit să verific dacă se simte bine, dacă doarme.

Dimineața eu am plecat primul, nu am vrut să o trezesc încă, mai avea câteva ore până la avion, așa că i-am lăsat un bilet pe masă cu numărul meu și i-am scris că îmi doresc să ajungă cu bine acasă.

Când am urcat în avion, m-am simțit ușurat. La fel și atunci când am pus piciorul pe pământ românesc. Ajunsesem în locul în care nimic nu m-a speriat vreodată așa de tare. Am respirat ușurat. Totul se sfârșise.

M-am gândit apoi zile în șir la cele întâmplare, la cum sute de oameni mureau în jurul meu și eu nu aveam habar. Eu ascultam muzică în metrou și mă gândeam ce să mai scriu pentru articolul meu. Reflectez acum la fragilitatea vieții, la cât de aproape am fost de moarte, ea era, practic, după colț. Analizând acum totul, știu că singurul lucru pe care mi l-am dorit cu adevărat în acele momente a fost o îmbrățișare din partea tatălui meu. Aș fi vrut să am pe cineva acolo care să mă protejeze, care să-mi spună că totul o să fie bine, că e doar un vis urât. Mă uitam la fata din aeroport cum dormea lângă mine și mă gândeam, râzând, la cât de stupidă era situația pentru amândoi. Eram doi copii speriați care tot ce își doreau era să ajungă acasă la mama și la tata.

Gânduri despre teatru #1

Unde se împletește mai bine viața și moartea decât la cimitir? La teatru.

În actorie, corpul actorului este locul creației, desigur, dar să nu uităm că un corp are și profunzime, nu doar suprafață. Un loc plan al creației nu ajută la nimic.

Un regizor trebuie să fie curios, trebuie să își cunoască actorii dincolo de scenă, un regizor trebuie să cunoască și să descopere într-un actor tot, de la imaginar până la dorințele cele mai ascunse. Nu poți crea fără să îți cunoști materialul. E ca și cum ai cânta fără să cunoști notele muzicale, poți, dar ești mereu nesigur.

Explicativul ucide teatrul. Explicativul ucide misterul. Explicativul, un mare criminal.

Nu cau inspirație doar din cărți, dar nu cau inspirație doar din viață.